

Genealogie van de familie Cookson op Java

R.G. de Nève

Inleiding

De route Brits-Indië - Nederlandsch-Indië vormde in de negentiende eeuw voor vele families met *roots* in het Verenigd Koninkrijk het laatste deel van de reis die hen naar Java voerde. Met name de Engelse verovering van Java in 1811 zorgde voor de komst van een groot aantal Britse nieuwkomers. Velen van hen bleken uiteindelijk blijvers en vestigden zich na het herstel van het Nederlandse gezag over Java en de andere eilanden van de Maleise archipel voorgoed in Nederlandsch-Indië. Zij trouwden, kregen kinderen en werden zo de stichters van de Indische tak van hun familie. William Young bijvoorbeeld, arriveerde in 1812 op Java, waar hij ambtenaar werd in dienst van het Britse gouvernement. Hij zag in Bengalen in 1787 het levenslicht en kreeg in Nederlandsch-Indië een uitgebreid nageslacht.¹ Ook John Hunt werd geboren in Brits-Indië (datum onbekend), kwam in 1812 naar Batavia en had op Java nakomelingen.² Tijdens het Britse bestuur over Java (1811-1816) was hij ambtenaar. Na 1816 vinden we hem te Soerabaja als firmant van het handelshuis Hunt & Abbot en later van Hunt & Spencer. Hij was daarmee een van de vele Engelsen en Schotten die in de handel actief was. In de *Almanak van Nederlandsch-Indië* voor 1817 bijvoorbeeld, treffen we verscheidene firma's van onmiskenbare Britse signatuur aan, zoals Ainslie, Addison & Co., Deans, Scott & Co., Jessen, Trail & Co., Ritter & Co., Skelton & Co. en Miln te Batavia; Chapman, Rutter & Co., Deans, Scott & Co., Francis Cookson te Semarang; en Stone, Poulter & M. von Franquemont te Soerabaja.

Een van de partners van de firma Deans, Scott & Co. was James Crawford. Hij was gedoopt te Eallabus (parish of Killarow, Isle of Islay, Argyll, Schotland) op 29 mei 1791, als zoon van Samuel Crawford en Margaret Campbell. Hij overleed te Semarang op 22 juli 1820 en kwam vermoedelijk in het kielzog van zijn oudere broer John (1783-1868) naar Nederlandsch-Indië. John Crawford bevond zich daar al in september 1811, dus direct na de Engelse verovering van Java. De nazaten van James Crawford leefden tot aan de soevereiniteitsoverdracht in Nederlandsch-Indië. Ook Crawford's medefirmant Robert Scott, geboren te Penang (Straits Settlements) en te Semarang overleden op 3 febr. 1846, vestigde zich definitief op Java en kreeg daar nageslacht. En zo zijn er natuurlijk nog veel meer voorbeelden te noemen.

Van de Engelse gemeenschap op Java maakte ook de in Madras geboren Francis Cookson deel uit. Zoals hierboven al bleek, komt hij in de Almanak 1817 voor als koopman te Semarang. En ook in de *The Java Annual Directory and Almanac for 1816* treffen we hem in die hoedanigheid aan. Zijn aanwezigheid op Java dateerde vermoedelijk van de periode 1811-1816. De hiernavolgende genealogie betreft zijn nazaten en strekt zich inclusief hemzelf uit over slechts vier generaties. De voor zover nu bekende laatste mannelijke naamdrager was zijn achterkleinzoon James Cookson (generatie III,1 in onderstaande genealogie), die in 1884 op zeventienjarige leeftijd overleed. De familienaam Cookson werd gecontinueerd in de familienaam Claasz Cookson. Andere nazaten via de vrouwelijke lijn leven voort onder familienamen als Herment, Blavet en Sauerbier.

Door huwelijken was er ook een nauwe familierelatie ontstaan met de familie Mac Mootry (Macmootry), reden om bij deze familie wat langer stil te staan. Haar stamvader, Richard James Mac Mootry,³ verbleef sinds omstreeks 1814 op Java. Zij dochter Johanna Rita werd de echtgenote van James Cookson (generatie II in onderstaande genealogie), terwijl de beide dochters van Carolus Mac Mootry respectievelijk de eerste en tweede echtgenote werden van Marcus Cookson (generatie III). Johanna Rita en Carolus Mac Mootry waren in 1834 Richard James' enige kinderen. Dit weten we uit een brief van hem aan gouverneur-generaal Baud, geschreven in 1834, waarvan een transcriptie is opgenomen in het boek *Catholics in Indonesia 1808-1942* van Karel Steenbrink.⁴ In genoemde brief verzocht Mac Mootry toestemming voor het oprichten van een 'kleine Roomsche Katholieke kerk, ten zijnen huize en erf, gelegen buiten de stad Semarang'. Het genoemde huis was zijn eigendom. De kerk was, zo schreef hij, bedoeld voor 'arme menschen en kinderen' die de 'Hollandsche taal nog niet genoegzaam ervaren zijn'. Hij zou hen dan ook in de 'Maleische taal Godsdiensdienst [...] leeren'. Hij verzocht tevens toestemming om ten behoeve van het onderhoud van de kerk een maal per maand te mogen collecteren, niet alleen in Semarang zelf, maar ook in de 'bovenlanden, zoo als: Djocjarta, Soeracarta, Magellaan, Japarra, Pekalongang en Joamira'. Verder schreef hij 47 jaar oud te zijn, sedert ongeveer twintig jaar in Nederlandsch-Indië te verblijven en zijn brood te verdienen als klerk bij

de heer J.M. Neille' (lees J. Mac Neal, RdN), 'negotiant' wonende te Semarang. Zijn maandinkomen was te 'ontoereikend' om daarvan op een 'ordentelijke wijze' met zijn vrouw en twee kinderen te kunnen leven. Volgens Steenbrink was er te weinig informatie om goed antwoord te kunnen geven op de vraag of hier een religieuze charlatan aan het woord was of iemand die werkelijk iets goeds wilde doen voor zijn behoeftige medekatholieken in zijn omgeving.

Terugkerend naar de familie Cookson, richten we onze aandacht op de echtgenote van generatie I. Volgens de Neate-family-tree (Descendants of William Neate)⁵ was 'Maria Anna Cookson (Keyser)²-1854' getrouwd met William Neate Chapman (1774-1839). William Neate Chapman overleed te Kedoe op 5 dec. 1838.⁶ Een kind van hem overleed te Semarang op 3 mei 1818. Andere kinderen Chapman (zijn kinderen?) overleden te Semarang op 31 okt. 1823 (Marij) en 6 mei 1827 (J.). Een eventueel huwelijk van hem werd niet in de opgaven burgerlijke stand gevonden. W.N. Chapman was senior partner in de firma Chapman & Rutter te Semarang (Almanak 1815-1816) en komt voor op de inwonerslijsten van Semarang (-1824) en Kedoe (1829-1838). Hij pendelde met enige regelmaat tussen Batavia, Semarang en Soerabaja⁷ en was lid van een 'Committee for fixing the price current for Samarang-Quarterly'.⁸

Op www.geni.com beweert Cornélie Maria Micheline Polderman, zonder een bron op te geven, dat William Neate Chapman de partner was van Maria Anna Keyzer en de vader van 'Georgine Cookson, James Chapman/Cookson and Christiana (Kitty) Cookson'.⁹ Op de website van Hans Boers wordt melding gemaakt van 'brieven naar huis te (lees: in, RdN) Engeland' van William Neate Chapman.¹⁰ In een van die brieven schreef hij dat 'de heer Blavet' de hand vroeg van 'zijn dochter Christina (Kitty)'. Dit suggereert dat de echtgenote van Blavet niet Christiana Cookson heette (zie onderstaande genealogie), maar Christina (roepnaam Kitty) Chapman. Boers schenkt hier verder geen aandacht aan.

Dat Chapman een rol in de familiegeschiedenis Cookson heeft gespeeld, welke die ook moge zijn, kan worden afgeleid uit het feit dat de naamscombinatie 'William Neate' ook voorkomt onder de nazaten van het echtpaar Cookson-Keijser/Keijzer en dan met name in de tak die spruit uit hun dochter Georgiana (tak Claasz). William Neate Chapman en Francis Cookson moeten elkaar in elk geval ten minste een maal hebben ontmoet. Op 3 april 1818 arriveerde te Batavia het Engelse schip "Lady Sophia" (kapitein J.G. Duncar) (op 12 maart d.a.v. uit Semarang vertrokken) met als passagiers aan boord de 'heeren Trait, Chapman, Cookson en familie'.¹¹ Totdat serieuze aanwijzingen anders van ons verlangen, moeten we het Chapmanverhaal op dit moment maar voor kennisgeving aannemen.

Genealogie

I. FRANCIS COOKSON, geb. Madras 1784¹² (zn. van Francis Gwyn Cookson en een inheemse vrouw),¹³ arriveerde op 28 dec. 1798 op Java en woonde sinds 1808 te Semarang,¹⁴ koopman ald. (1816-1817),¹⁵ kwam, komende van Semarang (van daar vertrokken 12 maart) met zijn familie a/b van het Engelse schip "Lady Sophia" te Batavia aan 3 april 1818, op de inwonerslijst van Semarang (1819-1823) en Kedoe (1829, 1842-1844),¹⁶ overl. Kedoe 27 juli 1844,¹⁷ tr. Madras 9 febr. 1807 MARIA ANNA KEYZER,¹⁸ ten rechte MARIA KEIJZER/KEIJSER,¹⁹ geb. ....., overl. ....., dr. van .....

Uit dit huwelijk:²⁰

1. FRANCIS EDWARD COOKSON, geb. Madras 5 april en ged. ald. 1 mei 1808, overl. .... (verm. in Brits-Indië).²¹

2. CHARLES COOKSON, geb. Madras 10 sept. 1809 en ged. ald. 28 april 1810, overl. .... (verm. in Brits-Indië).²²

3. MARY ANN COOKSON, geb. Madras 30 juni 1812 en ged. ald. (Fort St. George) 16 jan. 1813, overl. Semarang 29 jan. 1862,²³ tr. Kedoe ..... 1830²⁴ AUGUSTIN HERMENT, geb. Ath (Henegouwen, België) 1 maart 1809,²⁵ meester-kleermaker en koopman in modewaren te Batavia in associatie met zijn zwager Blavet en later met zijn schoonzoon Bastière, aankondiging van zijn a.s. vertrek 'voor eenigen tijd' naar Europa 1842,²⁶ overl. Batavia 6 april 1864,²⁷ zn. van ..... Uit dit huwelijk nakomelingen.

'Herment & Blavet, mr. kleedermakers alhier, hebben de eer aan het publiek kennis te geven dat zij met de laatst aangekomen schepen hebben ontvangen een assortiment allerfijnste lakens van verschillende couleuren, alsmede zwart

gebroecheerd en andere gecouleurde satijnen en fluweelen voor vesten, en dat bij hen vervaardigd worden allerlei goud en zilver borduurwerk voor militaire en civiele autoriteiten' (*Javasche Courant* van 13 aug. 1836).

'Herment & Blavet hebben de eer het publiek bekend te maken, dat zij ontvangen hebben een fraaij assortiment supra fijne lakens en satijnen voor vesten, waaronder de kleuren van de laatste smaak zijn; alsmede fraaije vergulde knopen en een partij heeren hoeden mede van de laatste smaak' (*Javasche Courant* van 11 en 15 maart 1837)

'Herment & Blavet hebben uit Frankrijk ontvangen de volgende artikelen, zwart satijn de laine, supra fijn voor pantalons, zwart gebroecheerd satijn, zwart en gekleurd gros grain, rijk gebroecheerd fluweel en meer andere vestenstoffen, zwarte satijnen en gebroecheerde halsdoeken, satijnen en andere heeren echarpes, zwarte zijden hoeden, verniste schoenen en differente soorten heeren laarsjes, zijden en glacés handschoenen' (*Javasche Courant* van 9 en 12 juli 1845).

'Herment & Blavet hebben dezer dagen ontvangen zwarte zijden, grijze castoren en farinier hoeden, wit satin de laine voor balbroeken, goud- en zilver gebroecheerde vesten, dito fluweel voor vesten, zwart casimir en zijden handschoenen' (*Javasche Courant* van 24 en 27 sept. 1845).

'Herment & Bastière hebben ontvangen zwart en gekleurd laken, tricots, batiste de laine, piqué en zijde, nieuw modische vestenstoffen, borduursels, enz., als ook koetsiers-hoeden' (*Java-Bode* van 30 aug. 1862). De firma A. Herment & Bastière ontving voor een 'rol en ... geborduurde kragen en opslagen' een bronzen medaille in de 7e hoofdafdeling van de Nijverheidstentoonstelling te Batavia ('huisraad, lederwerk, wapenen en voorwerpen van weelde') (*De Locomotief* van 12 jan. 1866).

4. GEORGIANA COOKSON, geb. Semarang 3 okt. 1814,²⁸ overl. Semarang 5 mei 1869,²⁹ tr. Kedoe .... 1832³⁰ WILHELMUS ADRIANUS CLAASZ, geb. ....,³¹ op de inwonerslijst van Semarang (1835), Bagelen (1836-1837) en Kedoe (1838-1852), agent van de Semarangse wees- en boedelkamer te Kedoe (1842-1847), venduschrijver (1849-1850) en bg. deurwaarder en gezworen translateur bij de landraad (1849-1853) ald., griffier bij de landraad te Toeban (Rembang) (1854-1860) en bg. ambtenaar van de burgerlijke stand en agent van de Semarangse wees- en boedelkamer ald. (1859-1860),³² in hoedanigheid van klerk, tevens griffier bij de landraad te Toeban eervol ontslag uit 's lands dienst 1859,³³ translateur voor de inlandse talen te Semarang 1863,³⁴ op de inwonerslijst van Bodjonegoro (Rembang) (1875-1877), Djokjakarta (1878-1881) en Kediri (1882),³⁵ overl. Kediri 24 maart 1882, zn. van Johannes David Claasz³⁶ en Maria Francisca Rosa Le Clerc,³⁷ hij hertr. Djokjakarta 25 juli 1878³⁸ Tek Kiem Nio (Chinese vrouw), bij de doop genaamd Maria Francina Rosa.³⁹ Uit dit huwelijk nakomelingen.

5. CHRISTIANA COOKSON, geb. Semarang 6 maart 1816, overl. Soerabaja 18 juli 1896,⁴⁰ tr. Kadoe 17 febr. 1835⁴¹ LAURENT CHARLES FÉLIX BLAVET, geb. Le Havre (Frankrijk) 12 febr. 1811, meester-kleermaker en koopman in modewaren te Batavia in associatie met zijn zwager Herment, huurder van een stenen huis op Noordwijk naast de Chinese warong 'om den hoek van Gang Patjenongan',⁴² op de inwonerslijst van Batavia (1834-1853),⁴³ kwam, komende uit Bordeaux, met zijn familie (lees: gezin) a/b van het Franse schip "Vellero" (kapt. S. Didier) te Batavia aan begin sept. 1862,⁴⁴ kwam, komende uit Batavia, met zijn familie (lees: gezin) a/b van de Nederlandse bark "Boni" (kapt. J.W. Moller) te Soerabaja aan 2 febr. 1863,⁴⁵ op de inwonerslijst van Soerabaja (1864-1871, 1874-1880),⁴⁶ overl. Soerabaja 21 juli 1880,⁴⁷ zn. van .... Uit dit huwelijk nakomelingen.

6. MATTHAUS/MATHEW COOKSON, geb. Semarang 30 okt. 1817 en ged. ald. 25 maart 1818,⁴⁸ overl. Semarang 17 febr. 1820.⁴⁹

7. PIETERNELLA COOKSON, geb. ....,⁵⁰ overl. Semarang 24 mei 1819.⁵¹

8. JAMES, volgt II.

II. JAMES COOKSON, geb. [Semarang] ..... 1818/1819,⁵² geëmployeerde op de Pamanoeke- en Tjiassemlanden -†,⁵³ op de inwonerslijst van Kadoe (1839-1843), Pasoeroean (1844-1849), Semarang (1846-1853) en Krawang (1854),⁵⁴ overl. Krawang (Batavia) 8 nov. 1853,⁵⁵ tr. 1e Semarang 4 jan. 1845 JOANNA RITA MAC MOOTRY, geb. Semarang 22 mei 1825 en ged. ald. (rk) 14 dec. 1827,⁵⁶ overl. Semarang 26 jan. 1851,⁵⁷ dr. van Richard James Mac Mootry en Johanna Catharina Wagemaker[s],⁵⁸ tr. 2e Semarang 1 mei 1852⁵⁹ CATHARINA JOHANNA MARCH, geb. Semarang 3 sept. 1832,⁶⁰ overl. Semarang 7 sept. 1866,⁶¹ dr. van Willem Anthonie March en Christina Jacoba Christianie.

Zijn [erkende] kinderen (ex matre N.N.):

1. MARCUS, volgt III.
2. MARIJ COOKSON, geb. Kedoe 6 mei 1841,⁶² overl. Semarang 11 aug. 1876,⁶³ tr. Semarang 24 sept. 1864 ABRAHAM WILHELM/ABRAHAM WILLEM JACOBSZ, geb. Semarang 8 jan. 1842, overl. ...., verm. zn. van Magnus Jacobsz en (tr. Semarang ..... 1822)⁶⁴ Johanna Wilhelmina Delee.

3. AMÉLIE BLANCHE COOKSON, geb. Kedoe 14 febr. 1844,⁶⁵ overl. .... (na haar echtgenoot), tr. 1e Semarang 30 okt. 1862 WILHELMUS CLAASZ, geb. Kedoe ..... 1833, overl. Bodjonegoro (Rembang) 9 dec. 1872,⁶⁶ zn. van Wilhelmus Adrianus Claasz en Georgiana Cookson (generatie I,4); tr. 2e Magelang (Kedoe) 4 okt. 1880 HENRI FRANÇOIS DUMAS, geb. Magelang 28 sept. 1857, overl. tijdens te onlusten te Tjilegon (Bantam) 9 juli 1888, zn. van Willem Frederik Dumas en Eugenia Jeannette Doeve, hij hertr. Koetardjo (Bagelen) 6 juli 1881 Anna Margaretha Brouwer.⁶⁷

Uit het eerste huwelijk:

4. WILLIAM RICHARD COOKSON, geb. Semarang 8 jan. 1847, overl. Semarang 3 juli 1848.
5. FRANCINA WILHELMINA COOKSON, geb. Semarang 17 aug. 1848,⁶⁸ overl. ...., tr. Demak (Semarang) 7 febr. 1872 DAVID WILHELM LODEWIJK BECK, geb. Ambarawa (Semarang) 27 juli 1847 (aangev. Salatiga, Semarang),⁶⁹ opzichter van achtereenvolgens de ondernemingen Boeloes (1899) en Patoekan (1903-1906), beide bij Djokjakarta, employé bij het chemicaliënbedrijf De Voorzorg (eigenaar J.J. van Medenbach de Rooy, vanaf 1912 F.H. Vroom), wonende ald. (1907-1927, 1929-1930, 1932, 1932, 1938, 1941),⁷⁰ overl. Djokjakarta 23 april 1925, zn. van David Matheus Beck en Adriana Wilhelmina Sonneveld.⁷¹

6. CHRISTIANA COOKSON, geb. Semarang 12 okt. 1850, overl. Semarang 1 febr. 1851.

Uit het tweede huwelijk:

7. WILLIAM RICHARD COOKSON, geb. Goebang (Poerwakarta, Krawang) 27 sept. 1853,⁷² overl. Semarang 19 juli 1863.

III. MARCUS COOKSON, geb. Kedoe 8 maart 1839,⁷³ overl. Demak (Semarang) 26 mei 1871,⁷⁴ tr. 1e Semarang 21 maart 1861 JOHANNA DOROTHEA MAC MOOTRY, geb. Semarang 10 jan. 1843, overl. Semarang 19 mei 1862, verm. dr. van Carolus/Charles Mac Mootry en Frederica Henrica Pedersen;⁷⁵ tr. 2e Semarang 6 sept. 1865 verm. zijn schoonzuster JANE ELIZABETH/JEANNE ELISABET MAC MOOTRY, geb. Semarang 5 april 1846, overl. Demak 15 sept. 1869,⁷⁶ verm. dr. van Carolus/Charles Mac Mootry en Frederica Henrica Pedersen; tr. 3e Demak 11 febr. 1871 FREDRIKA CORNELIA GRIETJE DUMAS, geb. .... en erk. Ambal (Bagelen) 29 aug. 1861,⁷⁷ overl. Soekaboemi (Preanger Regentschappen) 4 febr. 1906,⁷⁸ dr. van Frederik Willem Dumas en Betje (Chinese vrouw),⁷⁹ zij hertr. Muntok (Banka) 13 aug. 1879 Hendrik Dirk Nicolaas Turpijn.

Uit het eerste huwelijk:

1. JAMES COOKSON, geb. Semarang 5 maart 1867,⁸⁰ overl. Semarang 21 maart 1884/Koedoes (Japara) 22 maart 1884.

2. FRANCISCUS HENRICUS COOKSON, geb. Demak 30 juli 1869, overl. Klaten (Soerakarta) 6 juni 1882.

3. LOUIS ANTOINE/LOUIS ANTHONIJ COOKSON, geb. Demak 30 juli 1869 (tweeling met de voorgaande), overl. Semarang 22 mei 1875.

Uit het tweede huwelijk:

4. ELISABETH MARGUERITE FREDRIKA COO[C]KSON, geb. Demak 15 nov. 1871, vertrok met twee kinderen a/b van het s.s. "Van Riebeck" (sic!) van Batavia naar Muntok jan. 1896,⁸¹ overl. 's-Gravenhage 1 mei 1938,⁸² tr. Muntok (Banka) 2 juni 1888 EVERARD BASTIAAN SAUERBIER, geb. Rotterdam 5 maart 1859,⁸³ tijd. élève bij de tinmijnen op Banka 1 sept. 1882,⁸⁴ derde commies op het residentiekantoor te Muntok (Banka) 8 april 1883,⁸⁵ tevens ald. agent van de Bataviase wees- en boedelkamer (1891),⁸⁶ commies op het assistent-residentiekantoor te Banda (Amboina) 18 febr. 1891,⁸⁷ wegens langdurige dienst een jaar verlof naar Europa 22 jan. 1894,⁸⁸ vertrok met echtgenote en twee kinderen a/b van het Nederlandse s.s. "Semarang" (kapt. A.H. Klein) vanuit Batavia naar Nederland 9 mei 1894,⁸⁹ vertrok met echtgenote en twee kinderen a/b van het s.s. "Bromo" (kapt. W. Bagchus) vanuit Rotterdam naar Nederlandsch-Indië maart

1895,⁹⁰ eerste commies op het residentiekantoor te Muntok, tevens bg. ambtenaar van de burgerlijke stand ald. 30 nov. 1895, wegens ziekte eervol ontslag uit zijn betrekking 1896,⁹¹ vendumeester te Palembang, tevens kassier en boekhouder van het vendukantoor ald. 27 aug. 1896,⁹² vertrok met echtgenote en twee kinderen a/b van het s.s. “Reijniersz” van Batavia naar Palembang 10 sept. 1896,⁹³ tijd. algemeen ontvanger-vendumeester 25 okt. 1901,⁹⁴ achtereenvolgens te Tjilatjap (Banjoemas) (1902-1905)⁹⁵ en Wonosobo (Kedoe) (1906-1907),⁹⁶ vendumeester te Djokjakarta, tevens kassier en boekhouder van het vendukantoor ald. 10 febr. 1907,⁹⁷ m.i.v. 3 febr. 1911 wegens langdurige dienst verlof naar Europa 1911,⁹⁸ vertrok met echtgenote en twee kinderen a/b van het s.s. “Tambora” (kapt. W. Bagchus) vanuit Batavia naar Europa (Rotterdam) 16 maart 1911,⁹⁹ vendumeester te Batavia 4 juli 1912,¹⁰⁰ pensioen 1924, woonde als gepensionneerd vendumeester te Batavia (1925-1926) en tijd. in Europa (1927, 1929-1930),¹⁰¹ overl. ’s-Gravenhage 11 mei 1938,¹⁰² zn. van François Sebastien Sauerbier en¹⁰³ Marianne Pelepine Elisabeth Herrebrugh. Uit dit huwelijk nakomelingen.

Noten

1. R.G. de Neve, ‘Genealogie Young’, DIN 2005, 124-143.
2. P.A. Christiaans, ‘Hunt’, DIN 2002, 11-14.
3. Richard James Macmootrij, overl. Semarang 12 jan. 1839, tr. Semarang ..... 1826 Johanna Catharina Wagemaker (zonder s op het einde), wed. van August Willem March.
4. Karel Steenbrink, *Catholics in Indonesia 1808-1942. A documented history. Volume 1. A modest recovery 1808-1903* (Leiden 2003). Verschenen als deel 196 in de reeks *Verhandelingen van het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde*. Zie voor de transcriptie van de brief pagina 240-241 van deze publicatie.
5. <https://fannychapmansdiary.wordpress.com/tag/william-neate>.
6. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1839, 277. Een korte levensbeschrijving van William Neate Chapman is te vinden in: ‘Australian Dictionary of Biography’ op <http://adb.anu.edu.au/biography/chapman-william-neate-1890>. Zie voor de mogelijk homoseksuele gevoelens van Captain Arthur Philip (1738-1814), ‘Australia’s Founding Father’, voor hem: Rictor Norton, ‘From Twickenham to Turkey. Eighteenth-Century Gay Subcultures in Europe, America and Australia’, op <http://rictornorton.co.uk/eighteen/twicken.htm>.
7. Zie: *Bataviasche Courant* van 2 okt. 1819; *Bataviasche Courant* van 14 april 1827; *Javasche Courant* van 11 juli 1838.
8. *Java Government Gazette* van 20 febr. 1813.
9. www.geni.com/people/William-Neate/6000000032375355400 (geraadpleegd maart 2017).
10. www.imexbo.nl/java-na-de-engelsen.html. Als bron wordt – nogal vaag – verwezen naar ‘1834 – Bron: Chapman Archives – Fanny Chapman Diaries’. Via google komt men te weten dat het mogelijk om de website ‘The diaries of miss Fanny Chapman’ gaat (<https://fannychapmansdiary.wordpress.com>). Wie de beheerder van die website is, komt men als bezoeker van die website overigens niet te weten. Het is mij niet gelukt via deze website de door Boers genoemde brieven te vinden. Ook googlen op ‘Chapman archives’ zette mij niet op het spoor van deze brieven. Het blijft jammer dat bronvermeldingen op internet doorgaans slecht verzorgd zijn.
11. *Bataviasche Courant* van 4 april 1818). Andere krantenberichten waarin de namen Chapman en Cookson gezamenlijk voorkomen, werden via Delpher niet gevonden.
12. Register 1819 (geboren Madras, 34 jaar oud, koopman). Met dank aan Rob Mostert, die mij hierop attent maakte.
13. The Complete Beath and Tait Family Tree Compilation with connected families (geen bronvermeldingen, geraadpleegd maart 2018) (http://familytrees.genopro.com/iaintait/Tree_Compilation/default.htm en onder Most popular names klikken op Cookson). Deze bron geeft als zijn geboortjaar 1877 op. Zijn geboorte/doop werd niet gevonden via <http://indiafamily.bl.uk/ui/Home.aspx> (India Office - Family History Search). Francis Gwyn Cookson was volgens de eerstgenoemde bron geboren te Londen op 5 sept. 1750 als zoon van Thomas Cookson en Sarah Hull en overleed te Madras (datum niet opgegeven).
14. Register 1819.
15. Almanak voor de tussen haken vermelde jaren.
16. Almanak/AN voor de tussen haken vermelde jaren.
17. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1845, 312 (‘Francis Cookson (sic!, RdN), echtgenoot van M. Keijzer’).
18. The Complete Beath and Tait Family Tree. Dit huwelijk werd niet gevonden via <http://indiafamily.bl.uk/ui/Home.aspx> (India Office - Family History Search).
19. Zie: noot 13 (M. Keijzer); en BRP 15, 54 (Maria Keijser). Op de inwonerslijst van Semarang in Naamlijst 1865 vermeld als ‘Marij Cookson, geb. Keijsler’ (wat de achternaam betreft ongetwijfeld een zetfout). De echtgenote van Francis Cookson (Maria Keijser/Keijzer) was – i.t.t. wat wordt beweerd op The Complete Beath and Tait Family Tree – in elk geval niet identiek aan Maria Anna Keijzer, overl. Soerabaja 6 juli 1854 (zie opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1855, 507; en mededeling van het overlijden van ‘M.A. van Dentzsch, Keijzer, Soerabaya 6 Julij’ in: *De Oostpost* van 2 aug. 1854) en dus evenmin aan de vermeende echtgenote van William Neate Chapman. Christiaan Gustaaf von Dentzsch (1804-1879), kolonel en chef der artillerie O.I.L., tr. Bergen op Zoom 16 febr. 1830 Maria Anna Keijzer, ged. Amersfoort (geref.) 20 juni 1799, overl. Soerabaja 6 juli 1854, dr. van Derk Keijzer en Clasina Honings (zie: J.G. Koning, ‘Von Dentzsch’, *Ons Erfgoed* 11 (2003, nr. 2) 63-70, ald. 66; zie voor de doopdatum van Maria Anna Keijzer: Stamboom Martien Lops op internet).
20. De volgorde van de kinderen is niet geheel zeker doordat de geboortedatum van kind 7 onbekend is. Kinderen 1-3 worden met hun geboorte en doop genoemd in The Complete Beath and Tait Family Tree Compilation. De geboorte/doop van deze

- kinderen niet gevonden via <http://indiafamily.bl.uk/ui/Home.aspx> (India Office - Family History Search). Het overlijden en/of eventueel huwelijk van kinderen 1-2 niet in de opgaven burgerlijke stand.
21. In de opgaven burgerlijke stand komt hij niet voor.
  22. In de opgaven burgerlijke stand komt hij niet voor.
  23. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1863, 79 ('Marij Anne Cookson').
  24. Opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1831, 172 (geslachtsnaam bruid gespeld als Cookson).
  25. The Complete Beath and Tait Family Tree Compilation (http://familytrees.genopro.com/IainTait/Tree_Compilation/default.htm?page=family-AugustinHermentAndMaryAnnCookson-fam10261.htm) (geraadpleegd maart 2018). Blijkens zijn grafscript 55 jaar oud (GHG 3, 164; geen vermelding van geboorteplaats en/of -datum).
  26. *Javasche Courant* van 6 aug. 1842 (zijn gemachtigde in Nederlandsch-Indië was de firma Herment & Blavet).
  27. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1865, 79 (vermeld met voornaam Auguste). Overlijdensbericht in: *Java-Bode* van 9 april 1864 (vermeld met voornaam Augustin, 55 jaar oud, (behuwd) vader van J.A. Herment, Ch. Herment, F. Bastière, geb. Herment, C.F. Bastière, C. Herment, geb. Lejeusne). Zie voor zijn overlijdensplaats en -datum ook zijn grafscript (GHG 3, 164).
  28. *The Java Half-Yearly Almanac and Directory for 1815* (ongenummerde pagina's) (geboorte van een dochter van Mrs. F. Cookson). Gelet op haar leeftijd bij overlijden (zie volgende noot) moet het hier om Georgiana gaan.
  29. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1870, 262. Ook vermeld onder Temangagoeng (Kedoe) (opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1870, 287). Administratieve mededeling van overlijden in: *De Locomotief* van 14 mei 1869 (ruim 54 jaar oud).
  30. Opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1833, 219 (geslachtsnaam bruid gespeld als Cookson).
  31. Blijkens www.geni.com/people/Wilhelmus-Adrianus-Claasz/6000000032375700004 (geplaatst door Cornélie Maria Micheline Polderman, 3 maart 2015, zonder bronvermelding, geraadpleegd maart 2017) zou hij zijn geboren te Semarang op 25 febr. 1815, wat gezien zijn trouwjaar niet zo aannemelijk is.
  32. Almanak/AN voor de tussen haken geplaatste jaren.
  33. *De Oostpost* van 6 okt. 1859.
  34. *Java-Bode* van 7 febr. 1863.
  35. Naamlijst voor de tussen haken geplaatste jaren.
  36. Op de inwonerslijst van Bagelen (1834-1839). Hij overleed Bagelen 24 mei 1839.
  37. Namen van de ouders ontleend aan: BRP 3, 77.
  38. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1879, 215; BRP 3, 77 (eerste naam van de bruid opgegeven als Teh; de bruidegom 65 jaar oud, dus bij juiste opgave van leeftijd geboren in 1812 of 1813).
  39. Opgaven burgerlijke stand in Adresboek 1903, 108 (Teh Kiem Nio, bij de doop genaamd Maria Francina Rosa, weduwe van Wilhelmus Adrianus Claasz, geb. Ting[g]al (Kediri) ..... okt. 1847 (BRP 12, 30), woonde als weduwe Claasz, geb. Teh Kim Nio, te Besoeki (Adresboek 1899, 1901), overl. Soerabaja 27 aug. 1901 en begr. Peneleh (BRP 12, 30)).
  40. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1897, 436 ('Christiana Blavet, geboren Cookson'). Overlijdensbericht in: *Samarangsche Advertentie-Blad* van 20 juli 1896 (ruim 80 jaar oud); BRP 11, 10 (met in haar grafscript de vermelding van haar geboorte- en overlijdensplaats en -datum).
  41. Opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1836, 186 (de bruidegom met voornamen Felix Charles).
  42. In dit leegstaande en onbewaakte huis (eigenaar De Bic), waarvan Blavet de huurder was geweest en waarvan hij de sleutels nog in zijn bezit had, brak in de nacht van 12 mei 1853 om ongeveer half twee in de achtergalerij brand uit (*Java-Bode* van 14 mei 1853).
  43. Almanak/AN voor de tussen haken geplaatste jaren.
  44. *Java-Bode* van 6 sept. 1862.
  45. *De Oostpost* van 2 febr. 1863.
  46. AN 1864 en Naamlijst voor de andere, tussen haken geplaatste jaren.
  47. BRP 11, 10 (met in zijn grafscript de vermelding van zijn geboorte- en overlijdensplaats en -datum). Overlijdensbericht in: *Soerabaiasch-Handelsblad* van 21 juli 1880 (69 jaar oud; 'diep betreurd door zijne nagelaten betrekkingen'). Opgaven burgerlijke stand in Naamlijst 1881, 320 (eerste voornaam Lourent).
  48. Almanak 1818; BRP 15, 54 ('*filius legitimus* Francisci Cookson et Maria Keijser').
  49. Overlijdensbericht in: *Bataviasche Courant* van 26 febr. 1820 (2 jaar en 3 maanden oud)
  50. Haar doop niet vermeld in BRP 15 (rooms-katholiek doopregister van Semarang 1809-1829).
  51. Opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1820 (ongepagineerd) ('Pieternella, dogtertje van F. Cookson').
  52. Zijn doop niet vermeld in BRP 15 (rooms-katholiek doopregister van Semarang 1809-1829).
  53. Blijkens zijn overlijdensbericht (zie noot 51).
  54. AN voor de tussen haken geplaatste jaren.
  55. Overlijdensbericht in: *Java-Bode* van 16 nov. 1853 (34 jaar oud, zijn tweede vrouw nalatende een 'zuigeling' en vier kinderen uit 'een vorig huwelijk').
  56. BRP 15, 147 ('*filia legitima* Richardus Jacobi Macmootry et Joanna Catharina Wagemakers').
  57. Opgaven burgerlijke stand in AN 1852, 445 ('Joanna Rita Macmootry, echtgenoot (sic!) van James Cookson').
  58. BRP 15, 147.
  59. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1853, 416 ('James Cookson, weduwnaar van Joanna Rita Mac Mootry, en Catharina Johanna March').
  60. BRP 16, 40 ('*par[entes]* Willem Anthonie March et Christina Jacoba Christiani'). Opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1833, 231. Willem Anthonie March, overl. Semarang 26 dec. 1863, tr. Semarang ..... 1828 Christina Jacoba Christianie.
  61. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1867, 87 (familienaam gespeld als Margsch). Overlijdensbericht in: *De Locomotief* van 7 sept. 1866 (35 jaar oud).
  62. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1842, 261 ('Marij, dochter van James Cookson'). Gelet op haar geboortedatum moet het hier om een erkenning gaan.
  63. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1877, 297 ('Marie Cookson, echtgenote van Abraham Wilhelm Jacobsz').

64. Vermoedelijk werden uit dit huwelijk geboren (allen te Semarang): Johan Hendrik (geb. .... 1824); een niet met name genoemde zoon (geb. .... 1826); Johan Magnus (geb. .... 1827); Fredrik Hendrik (geb. 15 nov. 1829); Carolina Elisabeth (geb. .... 1831, overl. Semarang 5 okt. 1831); Wilhelm Cornelis (geb. .... 1833); Martina Paulina (geb. 3 juni 1836); Engelina Theodora (geb. 8 april 1838); Christiaan Henrij (geb. 10 aug. 1840); Abraham Wilhelm (geb. 8 jan. 1842); Johanna Wilhelmina (geb. 19 sept. 1843).
65. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1845, 282 ("Amélie Blanche, dochter van James Cookson"). Gelet op haar geboortedatum moet het hier om een erkenning gaan.
66. Overlijdensbericht in: *De Locomotief* van 13 dec. 1872 (39 jaar oud). In het bericht werd niet gerept over kinderen. Zijn overlijden in de opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1874, 283 (zonder vermelding van datum).
67. Charles Dumas (eindred.) en Robert Martin Dumas, *Genealogie van de familie Dumas in Nederlands-Indië en Nederland* (Leiden 1997) 103, 106.
68. BRP 4, 3 (waarals vader wordt genoemd Jan (leesfout van de samensteller?) Cookson).
69. Zie noot 71 en opgaven burgerlijke stand in: Almanak 1848, 347.
70. Adresboek voor de tussen haken vermelde jaren (steeds met voorletters D.L.W.; t/m Adresboek 1924 met zijn echtgenote).
71. Burgerlijke stand van Djokjakarta, Overlijdensregister 1925, aktenr. 27 (79 jaar oud, partner overleden, geboorteplaats Ambarawa, met vermelding namen ouders) (LDS-filmnr. 1357869 via www.roosjeroos.nl).
72. BRP 4, 129.
73. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1842, 261 ("Marcus, zoon van James Cookson"). Gelet op zijn geboortedatum moet het hier om een erkenning gaan.
74. Ook vermeld onder Semarang.
75. Carolus Mac Mootry, geb. .... 25 sept. 1820 en ged. Semarang (rk) 14 dec. 1827 (zn. van Richard James Mac Mootry en Johanna Catharina Wagemakers) (BRP 15, 146), militair, overl. Pati (Japara) 28 april 1856, tr. Semarang 14 aug. 1841 Frederica Henrica Pedersen, geb. ...., overl. Semarang 23 sept. 1881. Uit dit huwelijk tevens een levenloze of zeer kort na de geboorte overleden dochter, geb. Semarang 22 nov. 1841. Uit dit huwelijk vermoedelijk ook: a) Richard James Mac Mootry, geb. Semarang 14 okt. 1847; b) Carel Frederik Mac Mootry, geb. Semarang 17 mei 1850, overl. Tegal 22 maart 1920.
76. Opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1870, 273 ("Jeane Elisabet Cookson, geboren Macmootrij"). Overlijdensbericht in: *De Locomotief* van 17 sept. 1869 (ruim 23 jaar oud).
77. Opgaven burgerlijke stand in: AN 1862, 51. Op dezelfde datum werden erkend Bietsij Cicilie Marie Dumas en Anna Theodora Dumas. Volgens Robert Martin Dumas en Charles Dumas, *Genealogie van de familie Dumas in Nederlands-Indië en Nederland* (Leiden 1997) 147 werd zij te Ambal omstreeks 1853 geboren (geen bronvermelding).
78. Dumas en Dumas, *Genealogie Dumas*, 147 (met foutieve vermelding van het overlijdensjaar 1916).
79. Ibidem.
80. Geboortebericht in: *De Locomotief* van 8 maart 1867.
81. *Java-Bode* van 10 jan. 1896.
82. Overlijdensbericht in: *Haagsche Courant* van 2 mei 1938 (66 jaar oud).
83. Digitale stamboom Rotterdam.
84. RA-II 1883, 349.
85. RA-II 1891, 219.
86. Ibidem, 130.
87. RA-II 1894, 237.
88. RA-II 1895, 603; *Bataviaasch Nieuwsblad* van 24 jan. 1894.
89. *Bataviaasch Handelsblad* van 8 mei 1894 (aankondiging dat het schip de volgende dag zal vertrekken).
90. *De Locomotief* van 21 maart 1895.
91. *Java-Bode* van 10 juli 1896.
92. RA-II 1901, 568.
93. *Bataviaasch Nieuwsblad* van 9 sept. 1896 (aankondiging dat het schip de volgende ochtend zal vertrekken).
94. RA-II 1907, 667.
95. RA-II voor genoemde jaren. In RA-II 1904 voor het eerst aangeduid als tijd. algemeen ontvanger-vendumeester.
96. RA-II voor genoemde jaren.
97. RA-II 1911, 714; *Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië* van 12 febr. 1907.
98. *Bataviaasch Nieuwsblad* van 19 jan. 1911.
99. *Bataviaasch Nieuwsblad* van 16 maart 1911.
100. RA-II 1924, 716 (laatste vermelding).
101. Adresboek voor genoemde jaren. Zijn eervol ontslag uit 's lands dienst (pensioen) en vertrek uit Nederlandsch-Indië niet via Delpher gevonden.
102. Overlijdensbericht in: *Haagsche Courant* van 12 mei 1938 (79 jaar oud; vader, behuwd- en grootvader van J.F. Sauerbier, E. Sauerbier-Drysdale en Frieda, Sonja en Paul te 's-Gravenhage; H. Cordesius-Sauerbier, M. Cordesius en Noortje en Veertje te Sitoebondo; en M. Sauerbier te Palembang).
103. Zij tr. Banda 12 juli 1843. Zie opgaven burgerlijke stand in: AN 1845, 270. François Sebastien Sauerbier, geb. Rotterdam 9 okt. 1820 (digitale stamboom Rotterdam) (zn. van Jacques François Sauerbier en Jaqueline van den Abeelen), overl. Bandjermasin (Zuider- en Oosterafdeling van Borneo) 10 juni 1907. Marianne Pelepine Elisabeth Herrebrugh, geb. Banda 20 of 28 dec. 1825, overl. Bandjermasin 8 juli 1911 (P.C. Bloys van Treslong Prins, 'De Indo-Europesche families in Nederlandsch-Indië', *Bataviaasch Nieuwsblad* van 9 aug. 1930 (met geboortedag 28 dec.) en 18 febr. 1931 (met geboortedag 20 dec.)).